

KS/2025:101

KS § 67**Föreskrift om taxa för sotning och brandskyddskontroll, anpassning av mervärdesskatt och byte av uppräkningsmodell****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

1. Anta ”Gagnefs kommun föreskrifter om avgift (taxor) för sotning och brandskyddskontroll enligt Lag om skydd mot olyckor” samt att gälla från den 1 juli 2025.

Motivering till beslut

Ärendet är i huvudsak föranlett av att Skatteverket i direktiv har omtolkat reglerna för mervärdesbeskattning vid myndighetsutövning vilket bland annat föranleder en återställning av taxan till vad som har gällt tidigare år genom en sänkning av timpriset för brandskyddskontroller motsvarande mervärdesskatten. Vidare innebär förslaget en höjning av vissa specificerade priser gällande näringsidkare vilka, med föreslagen ändring, kan göra ordinarie skatteavdrag för mervärdesskatt. Vissa justeringar av föreskriften görs med anledning av ändrade hänvisningar i texten. Övergången från Sotningsindex till Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) innebär en ny beräkningsmodell för den årliga uppräkningsmodellen, vilket även innebär att uppräkningsmodellen sker vid kalenderårets start. Verkställighetsdatumet för föreskrifterna är föreslaget utifrån att föreskrifterna ska träda i kraft samtidigt för samtliga medlemskommuner inom Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM).

Ärendebeskrivning

Ärendet omfattar dels anpassning till mervärdesskatteskyldighet för kommunalförbund enligt Skatteverkets direktiv, dels övergång från årlig uppräkningsmodell av Sotningsindex, till uppräkningsmodell med Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV).

Bedömning

Förslaget överensstämmer med Skatteverkets omtolkning gällande tidigare undantag för kommunalförbund gällande mervärdesskatt vid myndighetsutövning enligt 4 kap, 4 1 Mervärdesskattelag (2023:400). Förslaget gällande årlig uppräkningsmodell enligt PKV överensstämmer med rekommendationer av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Förslaget innebär ekonomiska konsekvenser för enskilda och för RDM samt även konsekvenser utifrån eventuellt uteblivet beslut. För enskilda gäller att mervärdesskatt kommer att debiteras. För näringsidkare kommer avdragsrätt för mervärdesskatt att gälla. För RDM innebär förslaget att enheten för

brandskyddskontroller får minskat ekonomiskt utrymme vilket ger behov av resursförstärkning tidigare än den beräkning som avsåg 2026. Byte av beräkningsmodell till PKV innebär en mer förutsägbar uppräknig. Ändring av föreskrifterna bedöms nödvändig för att efterleva Skatteverkets direktiv.

Finansiering

Ändringen kan innebära behov av utökad budgetram gällande brandskyddskontroller redan före 2026.

Måluppfyllelse

Förslaget överensstämmer med Skatteverkets regler för mervärdesskatt vid myndighetsutövning samt med rekommendationer från SKR.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2025-04-10, 2 sidor.

Gagnefs kommun föreskrifter om avgift (taxor) för sotning och brandskyddskontroll enligt Lag om skydd mot olyckor, 2 sidor.

Protokollsutdrag, RDM 250312 § 11, dnr 2025-000900, 3 sidor.

Förklaring av ändringar i föreslagen föreskrift om avgift (taxor) för sotning och brandskyddskontroll enligt Lag om skydd mot olyckor, 1 sida.

Tidigare beslut i ärendet

KF 221017 § 108, dnr KS/2022:339

Lagrum

Kommunallag (2017:725) 2 kap. 5 §, 3 kap. 8 § och 5 kap. 1 §.

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige

Gagnefs kommun föreskrifter om avgift (taxor) för sotning och brandskyddskontroll enligt Lag om skydd mot olyckor.

Med stöd av 3 kap 6§ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor föreskriver Gagnef kommun följande.

Allmänna råd: I anslutning till paragrafer har i vissa fall förtydliganden gjorts i form av allmänna råd. Dessa allmänna råd är markerade med kursiv text och mot grå bakgrund.

7 § *Har upphävts.*

14 § För varje avgiftsår ska de i denna författning antagna timavgifterna ändras med aktuell procentsats enligt Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) som fastställs av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Avgiftsårets start och därmed också ändringen av taxa enligt första stycket inträffar 1 januari med indexvärde som publiceras i oktober föregående år.

18 § Grundavgift ska tas ut per hus/byggnad samt lägenhet enligt 19§. Grundavgiften omfattar samtliga anläggningar i aktuellt hus/byggnad/lägenhet. I grundavgiften ingår arbete som utförs för planering, avisering, transport och fakturering.

Om sotning och brandskyddskontroll genomförs samplanerat (vid samma förrättningsfall) ska grundavgift både för sotning och för brandskyddskontroll debiteras enligt 19§.

19 § Grundavgift för sotning och brandskyddskontroll baseras på timavgiften för respektive arbete och den tidsfaktor som anges nedan.

1. Tidsfaktor (grundavgift) för *småhus* vid sotning och brandskyddskontroll
 - a 11,94 minuter för permanentbostad (motsvarande 19,9% av aktuell timavgift)
 - b 23,83 minuter för fritidsbostad (motsvarande 39,72% av aktuell timavgift)
2. Tidsfaktor (grundavgift) för *ej småhus* vid sotning och brandskyddskontroll är 20 minuter (motsvarande 33,33% av aktuell timavgift).

För *ej småhus* som är flerbostadshus tillkommer en fast grundavgift per lägenhet där eldstad finns. Tiden som denna avgift baseras på är 6 minuter (motsvarande 10% av aktuell timavgift).

19 a § *Har upphävts*

22 § Utförandeavgift för brandskyddskontroll baseras på timavgiften och den tidsfaktor som anges nedan.

1. Tidsfaktor (utförandeavgift) för *småhus* vid brandskyddskontroll
 - a 45 minuter för första anläggning i småhus (motsvarande 75,0% av timavgift).
 - b 20 minuter för tillkommande anläggning i småhus (motsvarande 33,3% av timavgift).
2. Tidsfaktor (utförandeavgift) för *ej småhus* vid brandskyddskontroll
 - a För imkanaler är utförandeavgiften för brandskyddskontroll tidsbaserad och uppgår till 50% av timavgift samt debiteras med denna summa per påbörjad halvtimme.

- b För övriga anläggningar i hus eller byggnader är utförandeavgiften för brandskyddskontroll tidsbaserad och uppgår till 50% av timavgift samt debiteras med denna summa per påbörjad halvtimme.

Om brister eller misstanke om brister vid brandskyddskontroll enligt 22 § (okulär besiktning) uppdragas och förrättningen fortsätter med fördjupad brandskyddskontroll ska avgift för detta tas ut enligt 26 §10.

23 § Om planerad och aviserad förrättning inte kan genomföras till följd av att aktuellt hus/byggnad är låst eller liknande eller att ingen efter anmodan har öppnat, ska **avgift för utebliven förrättning**, s.k. *bomkörning*, tas ut. Avgift enligt denna paragraf ska även tas ut om anläggning eller del av anläggning i hus/byggnad på annat sätt är eller blir otillgänglig vid förrättningstillfället till följd av framkomlighetssvårigheter, hinder, farlig eller hotfull miljö, brister i byggnadens konstruktion, och liknande och detta ej går att undanröja, åtgärda eller på annat sätt hantera enligt 26 § punkt 1-6.

1. För småhus uppgår denna avgift till 25% av aktuell timavgift och ersätter utförandeavgift men tillkommer utöver grundavgift samt ska tas ut för varje berörd anläggning. Kontaktförsök ska göras direkt eller via telefon, och om detta inte går ska meddelande om utebliven förrättning lämnas vid huset.
2. För ej småhus är denna avgift tidsbaserad och uppgår till 35% av aktuell timavgift samt debiteras med denna summa per planerad halvtimme. Denna avgift ersätter utförandeavgift men tillkommer utöver grundavgiften. Kontaktförsök ska göras direkt eller via telefon, och om detta inte går ska förrättande skorstensfejare eller skorstensfejartekniker vänta vid förrättningsplatsen i 30 minuter och därefter lämna meddelande om utebliven förrättning. Om förrättningen var planerad till obekvämlig arbetstid ska avgift enligt 24 § 3 punkten tillkomma vid debitering.

Avgifter enligt denna paragraf ska tydligt motiveras på faktura, i kundmeddelande eller liknande så att fastighetsägare självmant och utan tvingande myndighetsbeslut kan komma till rätta med eventuella problem som legat till grund för utebliven eller avbruten förrättning.

Om det vid brandskyddskontroll inte är möjligt att genomföra samtliga åtgärder, och de kvarvarande åtgärderna är i mycket begränsad omfattning, står det brandskyddskontrollant fritt att antingen betrakta förrättningen som utebliven enligt denna paragraf eller möjlig att fullfölja. Om förrättningen i en sådan situation betraktas som möjlig att fullfölja så ska grundavgift och utförandeavgift tas ut enligt 19§ och 22 §. För åtgärd av de kvarvarande arbetena vid annan tidpunkt ska endast grundavgift enligt 19§ tas ut.

Om tillträde erhålls efter viss väntetid eller efter kontaktförsök bör skorstensfejare eller skorstensfejartekniker överväga om förrättningen samt kommande förrättningar går att genomföra med tillräckligt gott resultat trots försening. Om förrättning kan genomföras får ej avgift tas ut för utebliven förrättning.

Om tillträdesrätten har begränsats enligt 23 § bör detta föranleda att nödvändiga beslut om åtgärd tas eller att relevant information översänds till beslutande myndighet för åtgärd.

Om tillträdesrätten har begränsats enligt 23 § bör det även övervägas huruvida beslut om föreläggande eller förbud är lämpligt för att komma till rätta med hindret. Om nödvändiga beslut inte kan tas av den som avbryter eller ställer in förrättningen bör relevant information och dokumentation delges personal eller myndighet med rätt att fatta sådana beslut. Kommunikation och dokumentation ska vid behov ske enligt gällande författning.

28 § Denna författning gäller från 2025-07-01 och tills vidare. Föreskriften ersätter Gagnefs kommun tidigare föreskrifter om taxor för sotning och brandskyddskontroll.

Dnr: 2025-000900

§ 11 Föreskrift om taxa för sotning och brandskyddskontroll, anpassning av mervärdesskatt och byte av uppräkningsmodell.

Beslut

Förbundsdirektionen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. ändra i befintlig föreskrift om taxa för sotning och brandskyddskontroll enligt bilaga samt
2. fastställa verkställighetsdatum av ändrad föreskrift till 2025-07-01, att gälla för förrättningar som påbörjas från detta datum.

Ärendebeskrivning

Ändringen omfattar dels anpassning till mervärdesskatteskyldighet för kommunalförbund enligt Skatteverkets direktiv samt dels övergång från årlig uppräkningsindex med Sotningsindex, till årlig uppräkningsindex med Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rekommendation.

Mervärdesskatt

Den föreslagna ändringen innebär en återställning av taxan till tidigare års utformning genom sänkning av timpris för brandskyddskontroller motsvarande mervärdesskatten. Det innebär även en höjning av vissa specificerade priser för näringsidkare som med förslaget kan göra ordinarie mervärdesskatteavdrag så som tidigare var möjligt. Vissa mindre justeringar görs för exempelvis hänvisning till paragrafer som ändrats. Eftersom brandskyddskontroller utförs fullt ut i egen regi av RDM sedan 2024-04-01 efterlevs likställighetsprincipen då kostnaden kommer vara densamma i alla medlemskommuner.

Årlig uppräkningsindex

Den föreslagna övergången från Sotningsindex till PKV innebär en annan beräkningsmodell för den årliga uppräkningsindex. Det innebär också att uppräkningsindex sker vid kalenderårets start i stället för vid Sotningsindex presentationsdatum som är någon gång under våren.

Verkställighetsdatumet för föreskriften är satt så att den träder i kraft samtidigt i samtliga RDM medlemskommuner, för att underlätta administration av avgifter.

§ 11 fortsättning

Bakgrund*Mervärdesskatt*

Skatteverket har omtolkat kommunalförbunds möjlighet till undantag från mervärdesskatt vid myndighetsutövning, enligt Mervärdesskattelag (2023:200) 4 kap 4§, och anser nu att mervärdesskatt ska betalas vid myndighetsutövning.

I RDM medlemskommuner har tidigare beslutats att beloppet motsvarande mervärdesskatt ska tillfalla RDM för att efterleva likställighetsprincipen inom medlemskommunerna då olika utförare finns, samt för att säkerställa en fullt ut avgiftsfinansierad verksamhet under övertagandet av brandskyddskontroller i egen regi.

Årlig uppräknings

SKR har rekommenderat att årlig uppräknings av taxor för sotning och brandskyddskontroll ska göras med PKV i stället för med sotningsindex. I RDM medlemskommuner har beslutats att årlig uppräknings ska ske automatiskt med sotningsindex då det presenteras.

Räddningstjänstens ståndpunkt

Räddningstjänsten anser att Skatteverkets omtolkning av mervärdesskatteskyldighet för kommunalförbund inte bör drabba privatpersoner och företag i kommunen. Taxan bör därför återställas till tidigare format avseende anpassningar kring mervärdesskatt, så att kostnaden för ägare av rensnings- och kontrollpliktiga anläggningar blir oförändrad undantaget årlig uppräknings.

Räddningstjänsten anser vidare att SKR rekommendation om att övergå från Sotningsindex till PKV bör följas då det skapar förutsägbarhet och förenklar arbetet med årlig uppräknings.

Räddningstjänsten anser att beslut enligt ovan ska införas i samtliga medlemskommuner vid ett och samma tillfälle för att underlätta räddningstjänstens administration.

Konsekvensbeskrivning*Mervärdesskatt*

Konsekvensen delas upp på tre delar: ekonomiska konsekvenser för enskilda, ekonomiska konsekvenser för räddningstjänsten, samt konsekvenser av uteblivet beslut.

För enskilda innebär den sänkta taxan inga märkbara konsekvenser sett ur perspektivet att mervärdesskatt ska läggas till vid debitering, samt att avdrag för mervärdesskatt kan göras av näringsidkare.

§ 11 fortsättning

För räddningstjänsten medför den sänkta taxan att enheten för brandskyddskontroller får mindre ekonomiskt utrymme och därmed behöver försöka tidigarelägga åtgärder som planerats till 2026.

Om beslut om ändringsföreskrift inte tas så innebär det att RDM måste bryta mot gällande föreskrift för att efterleva Skatteverkets direktiv, eller att en kraftig och onödig avgiftsökning drabbar ägare till kontrollpliktiga anläggningar.

Årlig uppräknings

Byte av beräkningsmodell för årlig uppräknings innebär en mer förutsägbar uppräkningsprocess med ett index som redan nyttjas i andra kommunala föreskrifter, t.ex. föreskrift om avgifter vid tillstånd och tillsyn enligt LSO och LBE.

Bilagor

Bilaga 1: Förslag på ändringsföreskrift moms & index, taxa sotning och brandskyddskontroll

Bilaga 2: Förklaring på ändringsföreskrift moms & index, taxa sotning och brandskyddskontroll

Beslut skickas till

Medlemskommunerna

Förklaring av ändringar i föreslagen föreskrift om avgift (taxor) för sotning och brandskyddskontroll enligt Lag om skydd mot olyckor.

- 7 §** *Berörs av momsjusteringen: reglerar att brandskyddskontroller ska undantas mervärdesskatt. Upphävs då detta ligger i linje med skatteverkets direktiv.*
- 14 §** *Berörs av indexjusteringen: reglerar att Sotningsindex ska användas för årlig uppräkningsindex. Ändras så att PKV nyttjas i stället samt ändras så att uppräkningsindex sätts till 1 januari utifrån index i oktober.*
- 18 §** *Berörs av momsjusteringen: refererar till delar i föreskriften som upphävs. Justeras så referenser är korrekta.*
- 19 §** *Berörs av momsjusteringen: reglerar endast sotning. Ändras så att paragrafen behandlar både sotning och brandskyddskontroll, så som det var innan tidigare.*
- 19 a §** *Berörs av momsjusteringen: reglerar grundavgift för brandskyddskontroller, vilket är överflödigt när 19§ ändras till att också omfatta det. Upphävs då behov för särskild reglering av grundavgift för brandskyddskontroller inte längre behövs.*
- 22 §** *Berörs av momsjusteringen: reglerar avgift för näringsidkare, anpassat för att avdrag för mervärdesskatt ej är möjligt. Ändras så att särskild hänsyn till näringsidkares mervärdesskatteavdrag inte finns, så som det var tidigare.*
- 23 §** *Berörs av momsjusteringen: refererar till delar i föreskriften som upphävs. Justeras så referenser är korrekta.*
- 28 §** *Berörs av föreskriftsändringen: reglerar verkställighetsdatum. Ändras så att datum gemensamt för RDM nyttjas.*

Bilaga prislista

Timavgift för brandskyddskontroll ändras från nuvarande 976,37 kr (årlig uppräkningsindex ej inräknat) till ca 795 kr (-20%) beroende på kommande indexuppräkningsindex.